

να είναι ικανοί να διακρίνουν τα μαθησιακά προβλήματα από άλλα συνήθη προβλήματα συμπεριφοράς της παιδικής ηλικίας, που μπορεί ωστόσο να συνυπάρχουν. Επιπλέον, ο παιδίατρος καλείται κάποιες φορές να επιλύσει πρακτικής φύσεως ζητήματα. Η ιατρική του εξέταση κρίνεται σε ορισμένες περιπτώσεις απαραίτητη για τον αποκλεισμό κάποιου ιατρικού προβλήματος το οποίο ενδέχεται να προκαλεί τα ΜΠ ή για τον εντοπισμό ιατρικών προβλημάτων που συνυπάρχουν με ΜΠ και χρήζουν φαρμακευτικής αγωγής.

Τέλος, ο γενικός παιδίατρος με τη θέση την οποία κατέχει, ακόμη τουλάχιστον, στην ελληνική οικογένεια μπορεί να συμβάλλει στην αποτελεσματική συνεργασία των γονέων με τους ειδικούς τόσο τη στιγμή της διάγνωσης όσο και κατά τη μεταγενέστερη διαδικασία αντιμετώπισης, καθώς και στη βελτίωση της σχέσης γονέων-παιδιού. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί εάν οι γονείς κατανοήσουν τα αίτια των δυσκολιών του παιδιού τους, λάβουν σαφείς απαντήσεις στα ερωτήματα και στις απορίες τους και αποβάλλουν τις τύψεις και τις ενοχές σχετικά με το ρόλο τους στην εμφάνιση αυτών των δυσκολιών. Επιπλέον, πρέπει να κατανοήσουν ότι το παιδί τους πάσχει από μια αναπτυξιακή διαταραχή και όχι μια ψυχική ασθένεια, να ξεπεράσουν την απογοήτευσή τους και να νιώσουν ότι υπάρχουν τρόποι αντιμετώπισης των δυσκολιών που απορρέουν από αυτή τη διαταραχή. Ο παιδίατρος, από την πλευρά του, κατέχει

και οφείλει να κατέχει κεντρικό ρόλο στη διαμόρφωση μιας τέτοιας στάσης και να είναι καθοδηγητής και συμπαραστάτης τόσο του παιδιού, όσο και των γονέων σε κάθε φάση της αποκατάστασης.

Τέλος, το πολύπλοκο θέμα των μαθησιακών προβλημάτων αποτελεί πεδίο έντονου ερευνητικού ενδιαφέροντος και διατύπωσης πολλών και διαφορετικών υποθέσεων, καθώς ακόμα πολλά ερωτήματα σχετικά με την αιτιοπαθογένεια, τη διάγνωση και την αντιμετώπιση παραμένουν αναπάντητα. Ωστόσο, η παρούσα μελέτη αντιμετωπίζει το θέμα των ΜΠ με μία πιο ευρεία αντίληψη, χωρίς να τις κατηγοριοποιεί απαραίτητα σε οργανική, ψυχιατρική ή άλλη κατηγορία διαταραχών. Συμπερασματικά, η όσο το δυνατόν πρωϊμότερη διάγνωση των μαθησιακών προβλημάτων, λαμβάνοντας υπόψιν τους πιθανούς προγνωστικούς παράγοντες που αναλύθηκαν στην παρούσα μελέτη (συγγενής 1^{ου} βαθμού με μαθησιακά προβλήματα, προβλήματα ύπνου, συναισθηματικά και συμπεριφορικά προβλήματα), με στόχο την πρώιμη, πολυπαραγοντική και ολοκληρωμένη παρέμβαση στο μεγάλο φάσμα των πολύπλοκων διαταραχών που αντιμετωπίζουν αυτά τα παιδιά, μπορεί να συμβάλει στην καλύτερη ακαδημαϊκή εξέλιξη και κοινωνική τους προσαρμογή. ■

Συνοτομογραφίες

ΜΠ = Μαθησιακά Προβλήματα